

**Verneområdestyret
for Geiranger-Herdalen**

Geiranger Fjordservice
V Helle Firhøj Jensen

SAKSBEHANDLAR: INGILD HANSEN NYSTAD

ARKIVKODE: 2021/513 - 432.2 DATO: 26.03.2021

Dispensasjon for tilrettelegging av ilandstigning, Skagehola, Geiranger-Herdalen landskapsvernområde

Verneområdestyret for Geiranger-Herdalen landskapsvernområde gjorde einstemmig vedtak som innstilling 25.03.21:

Geiranger Fjordservice AS får løyve til å legge til rette for iland- og ombordstiging i Skagehola. Løyvet er gitt med heimel i verneforskrifta §3, 1.3, f, og er vurdert i forhold til Naturmangfoldloven §§8-12. Løyvet blir gitt med vilkår:

Tilrettelegging skal utførast som skissert og illustrert i søknad: to fenderstolpar i sjø med trapp på land.

Løyvet gjeld ikkje skilting.

Løyvet føreset godkjenning frå grunneigar og kommune.

Klage: Vedtaket kan klagast på av ein part eller annan med rettsleg klageinteresse, jf Forvaltingslova §28. Frist for klage er tre veker etter at vedtaket er motteke. Klagen stilast til Miljødirektoratet, men sendast til Verneområdestyret for Geiranger-Herdalen. Skjema for klage: www.fylkesmannen.no/FvIKlageMR

(Full saksframstilling vedlagt)

Med helsing

Ingvild Hansen Nystad (e.f. leiar i verneområdestyret for Geiranger-Herdalen)
Verneområdeforvaltar Geiranger-Herdalen landskapsvernområde

Kopi:

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Stranda kommune

SNO v Kjell Hansen

Postadresse:
Postboks 2520
6404 Molde

Telefon:
928 20 034

E-post: ingvild.hansen.nystad@fylkesmannen.no
Web: www.nasjonalparkstyre.no/Geiranger-Herdalen/

**Verneområdestyret
for Geiranger-Herdalen**

Arkivsaksnr: 2021/513-0

Saksbehandlar: Ingvild Hansen Nystad

Dato: 17.03.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Verneområdestyret for Geiranger - Herdalen		

Dispensasjon for tilrettelegging av ilandstiging, Skagehola, Geiranger-Herdalen landskapsvernområde

Forvaltar si tilråding

Geiranger Fjordservice AS får løyve til å legge til rette for iland- og ombordstiging i Skagehola. Løyvet er gitt med heimel i verneforskrifta §3, 1.3, f, og er vurdert i forhold til Naturmangfoldloven §§8-12.

Løyvet blir gitt med vilkår:

Tilrettelegging skal utførast som skissert og illustrert i søknad: to fenderstolpar i sjø med trapp på land.

Løyvet gjeld ikkje skilting.

Løyvet føreset godkjenning frå grunneigar og kommune.

Søknaden

Geiranger Fjordservice v Helle Jensen søker (07.12.20) om å få montere to støtter/fenderlister like ved land i Skagehola, rett innafor noverande ilandstigingsplass. Desse fundamenterast i fjellet/under fjordflata nært land, slik at båt kan ligge stødig mot støttene ved på- og ilandstiging.

I tillegg foreslår søker å lage ein enkel trappekonstruksjon oppover berget på land, slik at passasjerar kan kome seg trygt opp til råsa mot Skageflå. (Illustrasjon vedlagt). Den eine støtta vil vere litt lenger enn den andre på grunn av utforminga på fjellet.

Søkar foreslår å bruke stålkonstruksjonar som støtter, og likeins stål som materiale i trappa. Materialval er tatt ut frå omsyn til sikring og funksjonalitet, men søker drøftar gjerne andre ev løysingar.

Geiranger Fjordservice viser til tidlegare samarbeid med verdsarvstiftinga for å få på plass eksisterande tilrettelegging i Skagehola. Verneområdestyret gav i 2017 løyve til dette tiltaket, som gjorde båt og passasjerar tryggare ved iland- og ombordstiging.

Geiranger Fjordservice ønskjer no å legge til rette for også å kunne nytte den nye hybrid-båten sin, MS Geirangerfjord II.

«Bruk av denne båten i stedet for nåværende fartøy MS Geirangerfjord som blir brukt ut til Skagehola i dag, vil være ei mye betre løysing i et miljøperspektiv, og vi ønsker å være aktive deltakere for å utvikle området i ei mer bærekraftig retning, også på miljøside», skriv søker.

Utfordringa er at MS Geirangerfjord II (katamaran), er for brei til å gå inn i Skagehola uten faste fenderlister. Ved hjelp av illustrerte solide støtter/fenderlister vil det vere muleg å sette baugen på båten trygt inntil uansett flo/fjøre, grunngir søker.

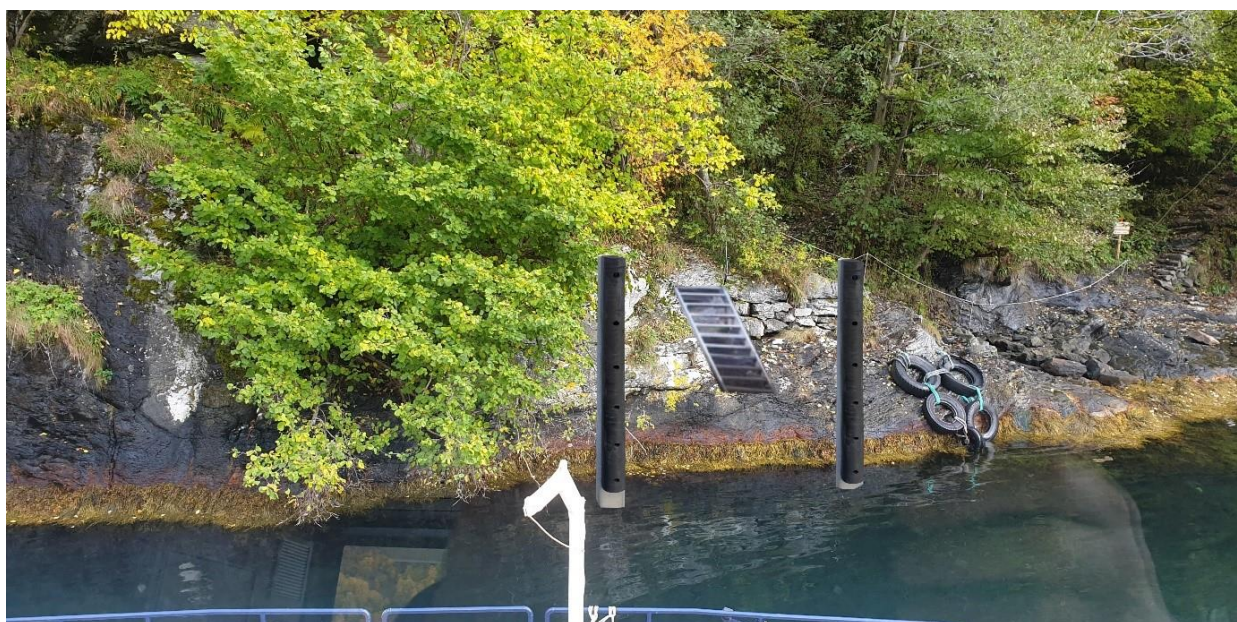
Vidare sitert frå søknad: «Geiranger Fjordservice AS tar gjerne ansvaret med å bygge/tilrettelegging av det nye tiltak i Skagehola, vi har et veldig tett samarbeide med Verdensarv Stiftinga. Senest da det ble satt på sikring/gjerde i Skagehola samarbeidet vi om dette. De to ny fenderlister er ikke ment til bruk for andre kommersielle aktører i Geirangerfjorden. Dette kan tydeliggjøres med skilting. Så man som tidligere har kontroll på antall gjester som blir satt i land på Skagehola/Skageflå»

Tiltaket inneber også ein «enkel trappekonstruksjon inn mellom støttene, ganske tilsvarende den som er montert for i landsetting fra småbåter.»

Dette vil kunne gi ein trygg passasje frå båten til starten av råsa.

Fjordservice held fram at turen til Skageflå med åra har fått ein nesten ikonisk posisjon, og «meiner det er svært viktig å beholde dette produktet – sjølv sagt i samarbeid med grunneierne.»

Søkar håper på positiv handsaming i god tid før sesongen 2021.

Illustrasjon syner tenkte fendarar og trapp i Skagehola (vedlegg i søknad).

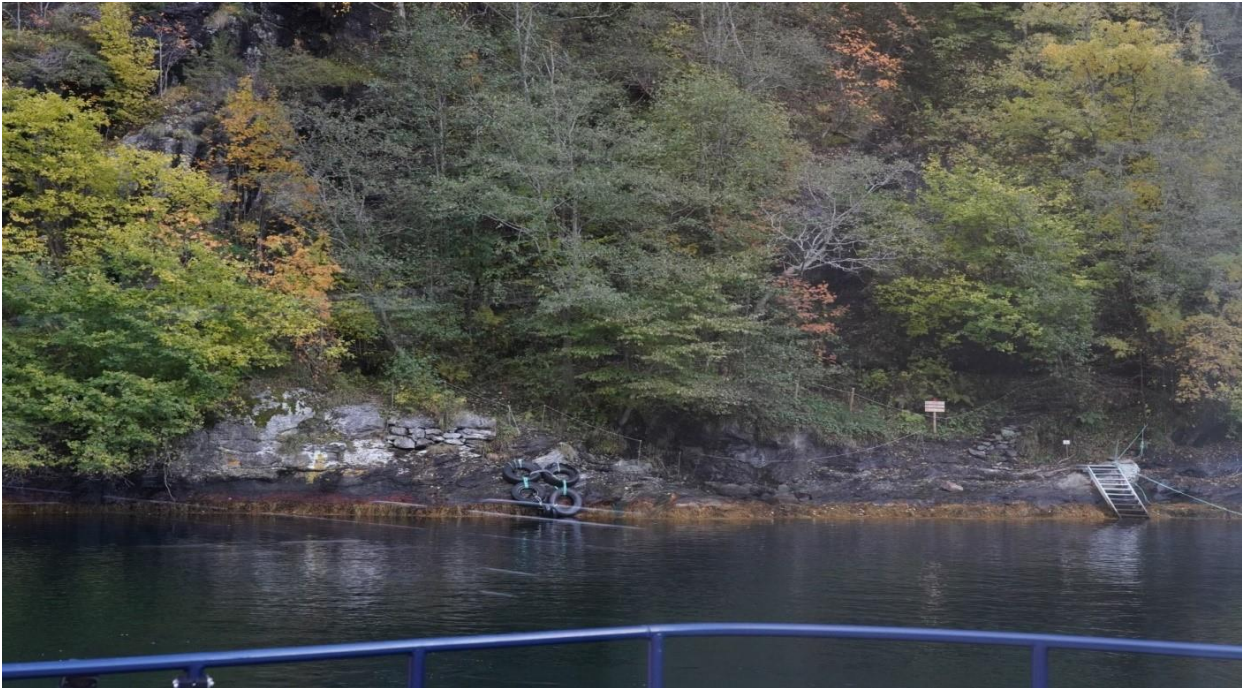

Foto som viser eksisterande ilandstiging i Skagehola (vedlegg i søknad).

Naturmangfoldlova og verneforskrifta

Søknaden blir vurdert etter:

- Verneforskrifta for landskapsvernområdet Geiranger-Herdalen av 08.10.2004
- Forvaltningsplanen for Vestnorsk Fjordlandskap, delområde Geirangerfjorden av 16.12.2008
- Naturmangfoldlova av 01.07.2009

Føremåla med opprettinga av Geiranger-Herdalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på eit særprega og vakkert fjord- og fjellandskap med eit rikt og variert plante -og fugleliv
- ta vare på viktige kulturlandskap der fjordgardar, setermiljø og kulturminne utgjer ein vesentleg del av landskapet sin eigenart
- ta vare på geologiske førekomstar og landskapsformer

Etter § 3 pkt. 1.1 i verneforskrifta er alle inngrep som vesentleg kan endre karakteren til

landskapet forbode. «Oppføring og ombygging av bygningar eller anlegg», «sprenging og boring», «oppsetting av skilt» blir nemnt som døme på slike inngrep. Når det gjeld «iland- og ombordstiging», er dette likevel formål som forvaltningsstyresmakta kan vurdere unntak for jf verneforskrift §3, 1.3,f.

Alle dispensasjonar skal vurderast etter Naturmangfoldloven(NML) §§ 8-12.

Vurdering av saka

§ 48: Dispensasjon frå vernevedtak:

Dispensasjonsadgangen skal være snever, og følgande vilkår må vere oppfylt ved bruk av § 48:

- 1) tiltaket kan ikkje påvirke verneverdiene nemneverdig
- 2) tiltaket må ikkje stride mot vernevedtakets formål

Punkt 1 gjeld ved bagatellmessige inngrep eller forbigåande forstyrring, som er av stor interesse for søkar. Verneverdiane skal vere overordna td næringsinteresser.

Vurderingane av saka vil gjelde det fysiske inngrepet i landskapet, men også ei vurdering av den organisert ferdselen tilrettelegginga inneber. (Verneforskrift §3,4 Organisert ferdsel).

Vurderingar etter Naturmangfoldloven §§8-12

«Kunnskapsgrunnlaget» §8

Omsøkt område i Skagehola har per i dag ikkje registreringar av sårbare artar eller naturtypar i Naturbase.

Fylkeskulturavdelinga har heller ingen merknader på det bygningsmessige i tiltaket. Det er snakk om relativt enkle inngrep, og med ei trapp tilsvarande noverande trapp, vil inngrepet også vere reversibelt.

Skagehola er frå gammalt den naturlege staden å nytte for å kome seg frå fjord til gards på Skageflå. Forvaltningsplanen held fram at eksisterande gamle ferdselsvegar og enkelt merka stigar skal kunne haldast ved like. Råsa til Skageflå er ei slik gamal ferdselsåre, der det er utført tryggingstiltak ved fleire høve, seinast for få år sidan (2017). Omsøkte tiltak skiljer seg lite frå førre tilrettelegging, men vil vere ei utviding av denne for å tilpasse anna form for farty.

Skagehola ligg innanfor den mest restriktive sona (vernesona) i landskapsvernområdet.

«I vernesona skal det vere ei restriktiv haldning til tilrettelegging for reiseliv», heiter det i forvaltningsplanen. Samtidig er denne saka i særstilling: «Unntaket kan vere tiltak for å lette tilkomsten til fjordgardar» (Forvaltningsplanen pkt 4.8, s39).

Tilrettelegginga vil først og fremst trygge eksisterande organisert ferdsel, men vil og kunne bidra til ei auke i tilgjenget. Organisert ferdsel i landskapsvernområdet skal vurderast når den har eit visst omfang.

Geiranger Fjordservice framhevar det gode samarbeidet i forhold til sin reiselivsaktivitet her- både med grunneigar, Stiftinga Geirangerfjorden Verdsarv og forvaltninga. Søkjar legg og vekt på ei miljøvenleg bruk av fjorden, i tillegg til fokus på kulturhistorisk guiding under båtfarten.

Verneområdeforvaltninga har tidlegare vurdert denne populære ruta frå Skagehola til Homlung ved hjelp av Norsk Institutt for Naturforskning (NINA-rapport 1406, 2017). Rapporten ser på korleis ferdsel med dagens nivå påverkar vegetasjon og dyreliv, og konkluderer med å oppretthalde hovudfokuset på Skageflå-råsa som «ein god og realistisk ambisjon».

«Føre-var-prinsippet» (§ 9) Søknaden nemner eventuell skilting for å hindre andre kommersielle aktørar i å nytte tilrettelegginga. Forvaltningsplanen fråår særskilt fysisk tilrettelegging for reiselivstiltak i verneområdet, men enkel tilrettelegging i brukssona kan utførast «dersom dette også kjem friluftslivet til gode.»(pkt 4,8, s 38). Allment tilgjenge står sterkt i forvaltninga av området. Ei eventuell skilting vil måtte takast opp nærare med både kommune og miljøvernstyresmaktene.

På sikt kan det gjerne kome fleire aktørar som ønskjer sine tilretteleggingar og skilt både her og andre stader langs Geirangerfjorden. Presedensen vil då samla kunne føre til uheldig visuell påvirkning av landskapsbildet, i tillegg til ei praktisk utfordring for det allmenne friluftslivet si tilgjenge.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»: Tiltaket er i seg sjølv enkelt

og lite. Det gjer ilandstiginga tryggare for dei mange besøkande som kjem med båt. Det

vil ikkje kunne medføre ei framtidig samla belastning for verneverdiane /

landskapsbildet i Geiranger-Herdalen som er uheldig. Ei tilrettelegging for miljøvenleg ferdsel kan styrke økosystemtilnærminga. Den vurderast ikkje å skape unødvendig presedens, på nemnde vilkår.

«Kostnadene ved miljøforringelse» (§ 11)

vurderast som ikkje relevant i denne saka.

«Miljøforsvarlig teknikk» (§ 12) er fokusert i formålet for tilrettelegginga.

Konklusjon

Ei utviding av tilrettelegginga i Skagehola vil ikkje påverke verneverdiane nemneverdig, men gi tryggare og meir miljøvenleg tilbod for fleire passasjerar. Så lenge inngrepet er enkelt og allment tilgjengeleg vil det ikkje skape uheldig presedens i Geirangerfjorden. Organisert ferdsel her er i tråd med forvaltningsplan og besøksstrategi.

